

Ψάχνοντας το σαλιγκάρι *Albinaria saxatilis* στο οικοσύστημα του Εθνικού Δασικού Πάρκου Αθαλάσσας

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες όλων των βαθμίδων της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00-13:00 ή 09:00-16:00).

Σημείωση 1:

Το πρόγραμμα αυτό μπορεί να εφαρμοστεί σε όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Σημείωση 2:

Οι δραστηριότητες του προγράμματος προσαρμόζονται στο μαθησιακό και ηλικιακό επίπεδο των μαθητών/μαθητριών και είναι δυνατό να ανασχεδιαστούν, να εμπλουτισθούν και να αναδιαμορφωθούν σε συνεργασία με τους/τις υπεύθυνους εκπαιδευτικούς στη βάση των αναγκών και των ιδιοτήτων της κάθε ομάδας μαθητών/μαθητριών.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

1. Χρησιμοποιήσουν με επάρκεια βασικές οικολογικές ορολογίες όπως: είδος, τύπος οικοτόπου, ενδημικό είδος, προσαρμογή και μέγεθος πληθυσμού.
2. Γνωρίσουν τα γενικά γνωρίσματα των σαλιγκαριών (χρόνος ζωής, διατροφή, αναπαραγωγή, εποχή δραστηριοποίησης κτλ).
3. Εντοπίσουν και αναγνωρίσουν διάφορα είδη σαλιγκαριών που απαντούν στο οικοσύστημα του Εθνικού Δασικού Πάρκου Αθαλάσσας, με βάση τα ιδιαίτερα διαγνωστικά τους χαρακτηριστικά.
4. Συγκρίνουν την αφθονία ειδών και ατόμων σαλιγκαριών στο ΚΠΕ Αθαλάσσας και στο δάσος και να εξάγουν συμπεράσματα.
5. Αξιολογήσουν την κατάσταση διατήρησης των σαλιγκαριών στη συγκεκριμένη περιοχή.
6. Αναγνωρίσουν την οικονομική σημασία της εκτροφής των εδώδιμων σαλιγκαριών.
7. Εντοπίσουν τις απειλές των σαλιγκαριών.
8. Αισθανθούν την προσωπική και συλλογική μας ευθύνη στην προστασία και διατήρηση των ζωντανών οργανισμών και του περιβάλλοντος.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00 - 10:30 Άφιξη - καλωσόρισμα στο Κέντρο. Προσανατολισμός και γενικές πληροφορίες για την περιοχή αλλά και για το περιβαλλοντικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα και το αντικείμενο μελέτης που θα εφαρμοσθεί, μέσω διαδραστικής παρουσίασης που γίνεται στους μαθητές/τριες.

Συγκεκριμένα οι μαθητές/τριες αναγνωρίζουν, συζητούν και συμπληρώνουν φύλλο εργασίας σχετικά με πληροφορίες για:

- Τα κύρια ανατομικά χαρακτηριστικά του σαλιγκαριού.
- Τα γενικά γνωρίσματα των σαλιγκαριών.
- Τις βασικές έννοιες και ορισμούς: είδος, τύπος οικότοπου, ενδημικό είδος, προσαρμογή και πληθυσμός.
- Την οικονομική σημασία της εκτροφής των εδώδιμων σαλιγκαριών.
- Τις απειλές και τους εχθρούς των σαλιγκαριών.

10:30-11:00 Διάλειμμα

11:00-12:00 Μελέτη πεδίου στον βοτανικό κήπο του ΚΠΕ της Αθαλάσσας και στο δάσος της Αθαλάσσας. Η μελέτη βασίζεται στην τοποθέτηση πλαισίων ή και διατομών στην περιοχή μελέτης και στην καταγραφή των διαφόρων ειδών σαλιγκαριών που εντοπίζονται επί της διατομής, καθώς και των φυτών που συνδέονται με αυτά. Ενδεικτικές δραστηριότητες που εφαρμόζονται αναφέρονται πιο κάτω:

- Επεξήγηση της ερευνητικής μεθοδολογίας.
- Εντοπισμός, αναγνώριση με σχετική κλείδα και καταγραφή των σαλιγκαριών που εντοπίζονται κατά μήκος της διατομής.
- Ταυτόχρονη αναγνώριση (με σχετική κλείδα) και καταγραφή των ειδών των φυτών, πάνω ή δίπλα από τα οποία εντοπίζεται το κάθε σαλιγκάρι.
- Καταγραφή του είδους ενδιαιτήματος όπου βρέθηκε το κάθε είδος.
- Ετοιμασία συλλογής με τα διάφορα είδη σαλιγκαριών που εντοπίστηκαν.

12:00-13:00 Επιστροφή στο Κέντρο και επεξεργασία των δεδομένων που συλλέχθηκαν στο πεδίο:

- Μελέτη των σαλιγκαριών που συλλέχθηκαν στο εργαστήριο με τη χρήση στερεοσκοπίων.
- Ανάλυση των δεδομένων από τις καταγραφές και συσχέτιση των ειδών σαλιγκαριών με την περιοχή που βρέθηκαν (ΚΠΕ Αθαλάσσας ή Δάσος) με τα είδη φυτών και ενδιαιτημάτων.
- Συζήτηση για τους τρόπους προστασίας και διατήρησης των σαλιγκαριών.

13:00-14:00 Διάλειμμα – μεσημεριανό

12:00-13:00 Δραστηριότητες επέκτασης

- Οι μαθητές/τριες παρακολουθούν σύντομο βίντεο σχετικά με τα σαλιγκάρια στην Κύπρο και εμπλέκονται σε διαλογική αντιπαράθεση σχετικά με τη σημασία προστασίας ή καταπολέμησης των σαλιγκαριών σε περιπτώσεις πρόκλησης εκτεταμένων ζημιών σε γεωργικές καλλιέργειες

- Οι μαθητές/τριες σχεδιάζουν ενημερωτική αφίσα / αφίσα ευαισθητοποίησης για τη διατήρηση και προστασία των σαλιγκαριών της Αθαλάσσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ - ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή/και βιντεοκάμερα,
- Φορούν αθλητικά παπούτσια ή μποτάκια και είναι κατάλληλα ντυμένοι για εξόρμηση στο πεδίο,
- Τα φύλλα εργασίας τα όργανα και ο εξοπλισμός που θα χρειαστούν για την εφαρμογή του προγράμματος παρέχονται από το Κέντρο.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα.
- Έχουν μαζί τους το φαγητό, κατά προτίμηση ξηρή τροφή, καθώς επίσης και ένα δοχείο με νερό.

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/τριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για τον σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό, ή το σχολείο μπορεί να διευθετήσει ώστε να φάνε σε εστιατόριο της περιοχής.